

2022-04-25

Information till forskningspersoner

Vi vill fråga dig om du vill delta i ett forskningsprojekt. I det här dokumentet får du information om projektet och om vad det innebär att delta.

Vad är det för ett projekt och varför vill ni att jag ska delta?

Projektet *Risker med injektionsbruk av narkotika i en svensk kontext: Prevention av skadeverkningar i praktiken enligt brukare, vårdpersonal och samhällsaktörer* undersöker risker och skador med injektionsbruk av narkotika. Genom att intervjua människor som har personlig erfarenhet av att injicera narkotika om deras upplevelser vill vi förstå hur risker och skador upplevs, kan förebyggas och minskas. Vi gör även gruppintervjuer med personal vid Stockholms sprututbytesprogram och samlar in politiska dokument och mediamaterial. Avsikten är kunna ge förslag på hur nuvarande vård- och preventionsinsatser kan förbättras. Projektet finansieras av *Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd* (Forte, diarienummer 2021–01712).

I anslutning till Stockholms sprututbytesprogram tillfrågar vi ungefär 25 personer som injicerar narkotika om de vill delta i en intervju. För att fånga in olika erfarenheter och upplevelser så tillfrågar vi personer i olika åldrar, med olika substansbruk och livssituation om de vill delta.

Stockholms universitet är forskningshuvudman och ansvarigt för projektet. Projektet är godkänt av Etikprövningsmyndigheten (diarienummer är 2022-02343-01).

Hur går projektet till?

Vi ställer våra frågor under en ljudinspelad intervju som tar ca 30–45 min. Frågorna handlar bland annat om ditt narkotikabruk, hur du ser på risker med att injicera narkotika och samhällets hantering av dessa. Du bestämmer själv var och när du vill bli intervjuad. Intervjun görs enskilt. I enstaka fall kan intervjun göras per telefon eller videosamtal. Du väljer själv vad du vill dela med dig av under intervjun. Du kan när som helst välja att inte svara på vissa frågor eller att avbryta ditt deltagande i projektet. Deltagande eller avbruten medverkan påverkar inte din kontakt med sprututbytet eller andra eventuella vård- eller stödinsatser.

Institutionen för folkhälsovetenskap CHESS | SoRAD

CHESS är ett samarbete med Karolinska Institutet

Möjliga följder och risker med att delta i projektet

Risken med att delta i intervjun bedöms som liten. Du väljer själv vad du vill berätta i intervjun. Det kan upplevas som känsligt att prata om sin hälsa, livsstil och användning av olika substanser. Vid behov av stöd eller behandling kan vi hänvisa dig vidare till olika vårdkontakter men vi kan inte lova snabbare eller bättre hjälp. Vi utlovar ingen omedelbar nytta av studien för dig. Att få prata med en neutral person, dela med sig av sina erfarenheter och tänka igenom sitt liv kan upplevas som givande. Vår förhoppning är att studien ska ge kunskap till nytta för att utforma bättre preventionsinsatser i framtiden. Om du i efterhand vill rätta till något, ångrar vissa delar, eller hela intervjun, så kan du kontakta den forskningsansvarige (se nedan) som då kan rätta eller helt radera uppgifterna.

Vad händer med mina uppgifter?

Enligt EU:s dataskyddsförordning (GDPR) ska fysiska personers grundläggande rättigheter och friheter skyddas, särskilt deras rätt till skydd av personuppgifter. För att kunna genomföra det ovan beskrivna projektet kommer vi att samla in och behandla dina personuppgifter. Vi kommer att samla in dina intervjusvar (ljudinspelning och intervjuutskrift) och ditt signerade samtyckesformulär vilket innehåller ditt namn. Den lagliga grunden för behandlingen av dina personuppgifter är att den är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse. Ändamålet för behandlingen av dina personuppgifter är att bedriva den vetenskapliga forskning som beskrivs ovan. Forskningen sker i enlighet med etikprövningslagen (SFS 2003:460).

Dina intervjusvar förvaras elektroniskt på Stockholms universitets skyddade server. Ditt undertecknade samtyckesformulär förvaras inlåst på Institutionen för folkhälsovetenskap vid Stockholms universitet, och separat från andra uppgifter. Personuppgifter pseudonymiseras. Samtyckesformuläret kan genom ett tilldelat löpnummer härledas till intervjusvaren. Förteckningen över pseudonymiserade uppgifter förvaras skyddat och separat från intervjusvar och samtyckesformulär. Dina intervjusvar, ditt samtyckesformulär, pseudonymiseringsförteckningen och dina resultat kommer att behandlas så att inte obehöriga kan ta del av dem. Dina intervjusvar delas därmed inte heller med personalen vid Stockholms sprututbytesprogram eller annan vårdgivare. Resultaten från projektet presenteras enbart på sådant sätt att din och andra medverkandes identitet inte ska kunna avslöjas. Det innebär att vi i all resultatredovisning använder påhittade namn och ändrar eller utelämnar sådana detaljer som kan riskera att avslöja vem du är.

Ansvarig för dina personuppgifter är Stockholms universitet. Enligt GDPR har du rätt att kostnadsfritt få ta del av de uppgifter om dig som hanteras i studien, och vid behov få eventuella fel rättade. Du kan också begära att uppgifter om dig raderas samt att behandlingen av dina personuppgifter begränsas. Rätten till radering och till begränsning av behandling av personuppgifter gäller dock inte när uppgifterna är nödvändiga för den aktuella forskningen. Om du vill ta del av uppgifterna ska du kontakta ansvarig forskare Jessica Storbjörk (se kontaktuppgifter

nedan). Dataskyddsombudet vid Stockholms universitet nås på dso@su.se. Om du är missnöjd med hur dina personuppgifter behandlas har du rätt att inkomma med klagomål till Integritetsskyddsmyndigheten (IMY, imy@imy.se), som är tillsynsmyndighet.

När projektet har avslutats kommer allt datamaterial att arkiveras i enlighet med Stockholms universitets regler för hantering och arkivering av forskningshandlingar och Arkivlagen (1990:782). Tio år efter att studien är avslutad kommer ett beslut tas om huruvida forskningsmaterialet bedöms ha något värde för framtiden eller om det kan gallras ut och raderas.

Hur får jag information om resultatet av projektet?

Undersökningens resultat kommer att publiceras som vetenskapliga artiklar i facktidsningar. Du kan ta del av kommande resultat på vår hemsida www.su.se/publichealth.

Försäkring och ersättning

Eftersom risken för händelser som äventyrar din säkerhet är mycket liten finns det inget försäkringsskydd från Stockholms universitet. Ersättning utgår inte för förlorad arbetsinkomst. Som tack för din medverkan får du en symbolisk gåva (presentkort à 99 kr i matvarubutik). Ersättningen är inte skattepliktig.

Deltagandet är frivilligt

Ditt deltagande är frivilligt och du kan när som helst välja att avbryta deltagandet. Om du väljer att inte delta eller vill avbryta ditt deltagande behöver du inte uppge varför, och det kommer inte heller att påverka din nuvarande eller framtida vård eller behandling.

Om du vill avbryta ditt deltagande ska du kontakta Jessica Storbjörk som är ansvarig för projektet.

Ansvarig för projektet

Huvudansvarig för projektet är forskare Jessica Storbjörk, Institutionen för folkhälsovetenskap, Stockholms universitet, 106 91 Stockholm, telefon 08-16 14 68, e-post: jessica.storbjork@su.se.